

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—I pensar que de joves hàviem jugat a bales.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT!

¡EXIT!

Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

TARDES

“La de los ojos en blanco”

Les liquidacions que fa la Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I
CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

permeten ARA MES QUE MAI a vestir elegantment per pocs diners, tota vegada que abandona a qualsevol preu totes les existències sobrants de la temporada d'hivern

100.000 Abrics	des de 25	Ptes.	100.000 Camises	des de 4	Ptes.
100.000 Vestits	» 15	»	100.000 Pijames	» 5	»
100.000 Vestits de nen	» 5	»	100.000 Suèters	» 3	»
100.000 Pantalons	» 5	»	100.000 Mitjons fantasia	» 0'50	»
100.000 IMPERMEABLES, TRINCHERES I PLUMES	» 15	»			

Amb les seccions de mida tant de Camiseria com de Sastreteria durant la liquidació els preus guardaran relació amb els anteriors.

Tenim una secció a mida ultraràpida que escollint el vestit o abric al matí el poden tenir llesat a la tarda.

A desgrat les rebaixes, obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA :-
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

CRONICA

Farràs i Primo de Rivera

Heus ací dos tipus diametralment oposats, que actualment han copsat l'atenció de la gent sempre atenta a les incidències polítiques, majorment si presenten, el caire català-castellà ja sigui pels personatges o pels fets.

Farràs, ex-comandant de les forces de mossos d'esquadra, militar abans que polític, roman a presidi igual que altres prohoms de la política catalana. Fou condemnat a mort, però la por del llavors president de ministres Alexandre Lerroux i emperador, li va perdonar la vida.

Primerament, però, li va pasar la gavineteta freda i difamant pel coll manta vegada, i el va tenir en carella quinze dies. Altre procedir no hauria estat propi de don Ale, el qual, quan les circumstàncies el fan ésser magnànim, fa tot el que pot per turmentar els qui no pot fer executar.

Farràs, dèiem és actualment un pobre militar degradat, la família del qual pateix totes les amargantors morals i materials adients amb la seva situació, sense que el seu dolor transcendeixi al públic, cosa que per altra banda no els reportaria altra millora que l'ajut particular d'alguna persona entenedrida pel seu plor. Això no fóra propi d'ells, i, per tant, prefereixen sofrir i callar i fan molt bé.

El mateix comportament observa el nostre paisà Farràs, i això l'acaba de dignificar als nostres ulls. Saber plorar en silenci, sempre val més que el gemecs a ple carrer, o en la tribuna mitingària, perdoneu la frase al vol.

Però heus ací que surt un polític, fill d'un home que solament va omplir Catalunya de vexacions, menyspreus i bandes de pistolers i en un miting pronunciat davant de quatre gats, que ja abans recollien les sobres dels banquetes sexuals del pare del líder amb la popular Caoba, i in-

defens, dient-li que les joventuts de F. E. no permetran, que, una volta assolida la llibertat, l'ex-comandant pugui passejar-se lliurement pels carrers.

No concebem tanta covardia ni tanta baixesa plegades.

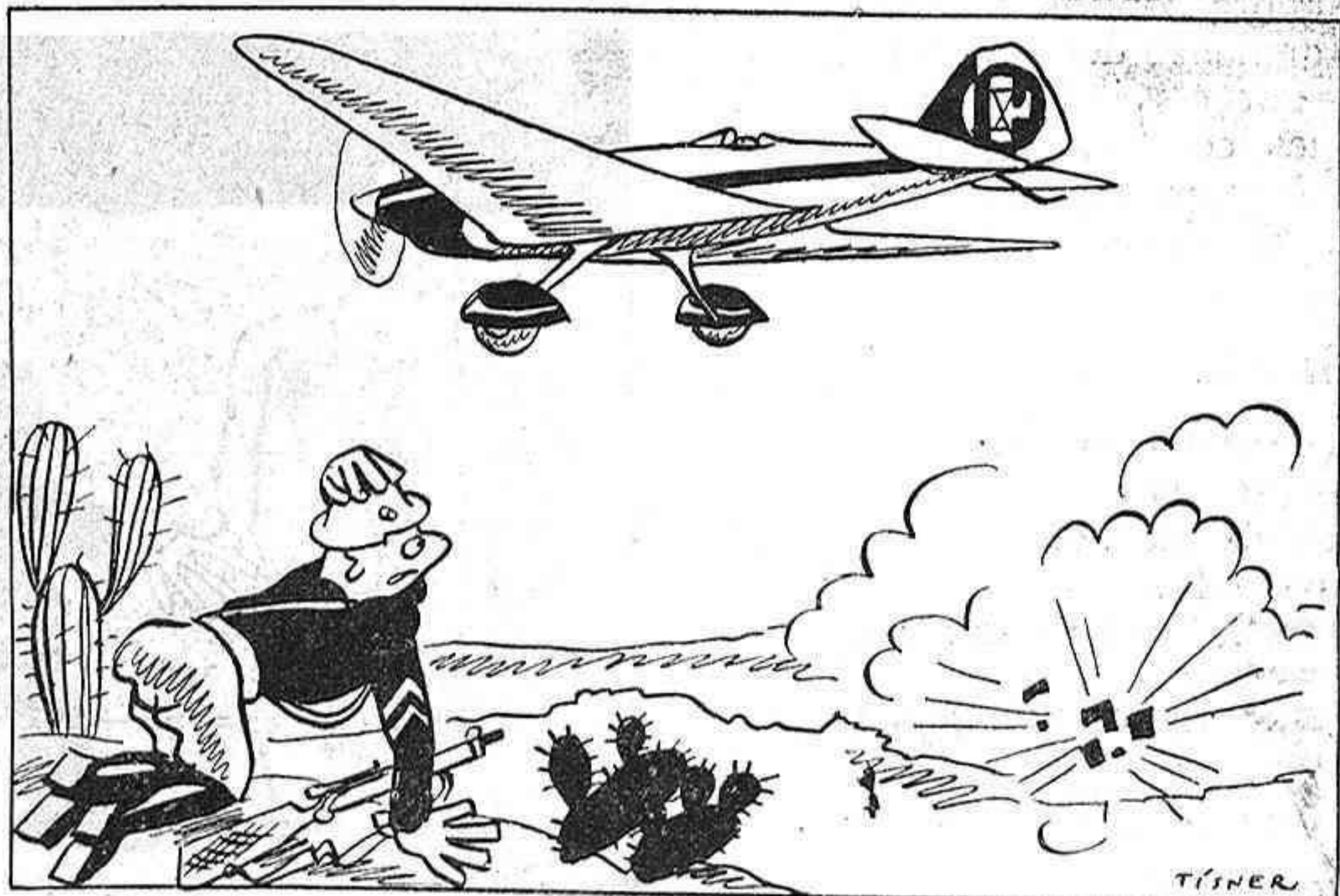
Estem segurs, seguríssims que si Primo de Rivera es trobés a soles amb Farràs en un lloc on les *Parabellums* no hi tinguessin entrada... a l'acabament de l'entrevista el líder, valent, provocador, inductor al delicte des de lluny, es ficaria dintre la primera tenda de robes interiors per a cavallers que trobés, per tal de lliurar-se d'algun pes que portaria al damunt.

Per contra, direm millor per llei de contrastos, Farràs del presidi estant, dóna al fill del difunt *salvador de España* una lliçó d'homenia, de vergonya, de dignitat i recorda, en frases senzilles, però sinceres, que ell no ha fet *altra cosa que complir el seu deure com a militar, sense sentir-se polític, ni fanfarron, ni dictador, per un instant.*

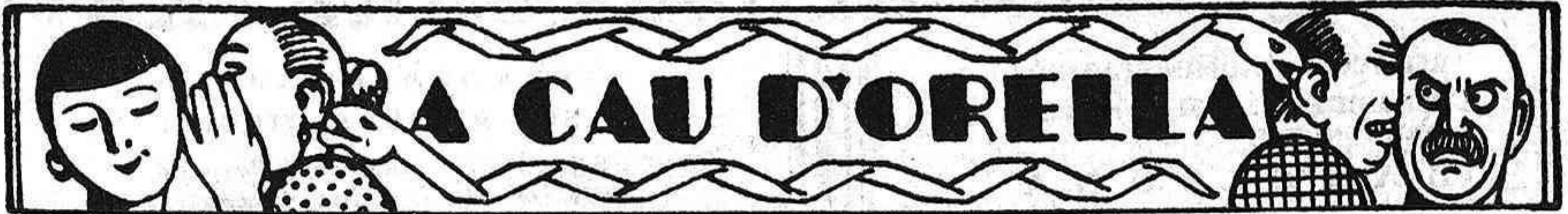
Quin contrast més eloqüent! Primo de Rivera, el ca que lladra quan està lligat Farràs, l'home que, malgrat les reixes, reconeix haver complert amb el seu deure de català i de militar.

Estem segurs que si fossin canviats els llocs, Farràs tindria frases de respecte per al caigut, i el provocador romandria plorant com una marieta i suplicant el que Farràs no ho demanat, ni demanarà mai, *una almoina de llibertat.*

Homes com Farràs de poca diplomàcia, gens d'eloqüència i força en els fets, són els qui manquen a les nacions. Perquè si bé és cert que tots els catalans que el 6 d'octubre donaren la cara a l'enemic de Catalunya mereixen la nostra patriòtica admiració, no cal oblidar que si en aquells luctuosos dies que Gil Robles i Lerroux robaven a Catalunya el que tants anys costà de frisanes i de sacrificis, cada home en lluita era, per a nosaltres, un ésser digne de la nostra admiració més sincera. Però els malaurats Compte, Alba i ex-comandant Farràs, per llur sinceritat i pel seu patriotisme, comunicaren al nostre cor de catalans hores de patriòtica exaltació.

(Els etiops bombardegen amb els avions que han capturat dels italians.)
L'ITALIA.—Té! Aquesta bomba em sona.

Es estrany !!

Ja fa tres dies que no havem vist ni motos sinfòniques ni autos blindats.

Hom diu si els han venuts al Negus.

Lerroux candidat

El líder del llonguet i la sardina es presenta candidat per Barcelona.

¡Mireu que és tossut, l'home!
Reconeguem sincerament que és digne de una *mealla der sufrimiento*.

Lladra que lladraràs

Ara resulta que Primito de Ri-Rivera encara lladra... Però Farràs li ha clavat una puntada de peu al cul, i ha callat.

Mort de satisfacció

A la porta de l'Hospital de Sant Pau ha estat trobat un home mort de fam.

Suposem que Cambó aprofitarà l'avinentsa per donar la culpa, a los que pretendem acabar con las jerarquías.

A treure taques

A Ginebra continuen parlant de l'embargament del petroli, però mentrestant els italians es treuen les taques com poden. En tenen una, però que no se la treuran mai. La taca de colonitzadors, la dels bàrbars...

La cirera s'ha passat

El senyor Cirera macada ja no sap què diu. Ha estat tanta la saliva gastada en pocs dies que ni menjant-se el seu cognom, no se li desprendre la llengua del sostre.

Ella sí que ha tret la rifa

Ella, la Maria Illa, sí que ha tret la rifa.

Després de fer rics a tants ganduls i de deixar rèdits als bancs, resta més pelada que una mona i amb un procés al damunt.

Total s'ha quedat milió i mig de l'Estat. I, a l'Estat, ¿qui els hi donava?

Encara dormen

A l'Ajuntament, per aia, gràcies a Déu, encara dormen. Al rum-rum de les eleccions, ronca que roncaràs. ¿I si els desperten de sobte? A veure si perden l'esma, i miren per la finestra, creient que miren per la porta...

¿I els presos? Bè! Gràcies

El senyor Portela Valladares, si la nostra memòria no és tan flaca com la seva, en assolir el poder, va dir no sé què d'una amnistia que tendís a pacificar no sé què...

Però els trenta mil empresonats van augmentant.

Memòria, senyor Portela! Mengi cues de cirera, que van bé.

I en Pic i Puente

D'en Pic i Pon sí que no se'n diu ni ase ni bèstia. I tractant-se d'ell, això ens té escamnats. Al bar *La lluna*, ja no hi va; al Real Círculo Republicano, tampoc... Es capaç d'haver-se n'anat a Manacor, encara que només sigui per justificar l'atracció aquella...

Francesada va

Un francès ha estrenat una obra que ens atrevim a recomanar a la senyora Nicolau. Es titula los *Cruzados de la Sierra*... Es clar que passa a Andalusia, però ¿què hi fa? *Després d'allò de la «Mèlia»*.

Ací cauen gotes

Pertot arreu plou. Les riuades estan a l'ordre del dia.

Ací a Catalunya, només cauen gotes... de cera, o, millor direm, de CEDA...

Els Segadors?

Lamote de Grignon ha fet un èxit a Madrid.

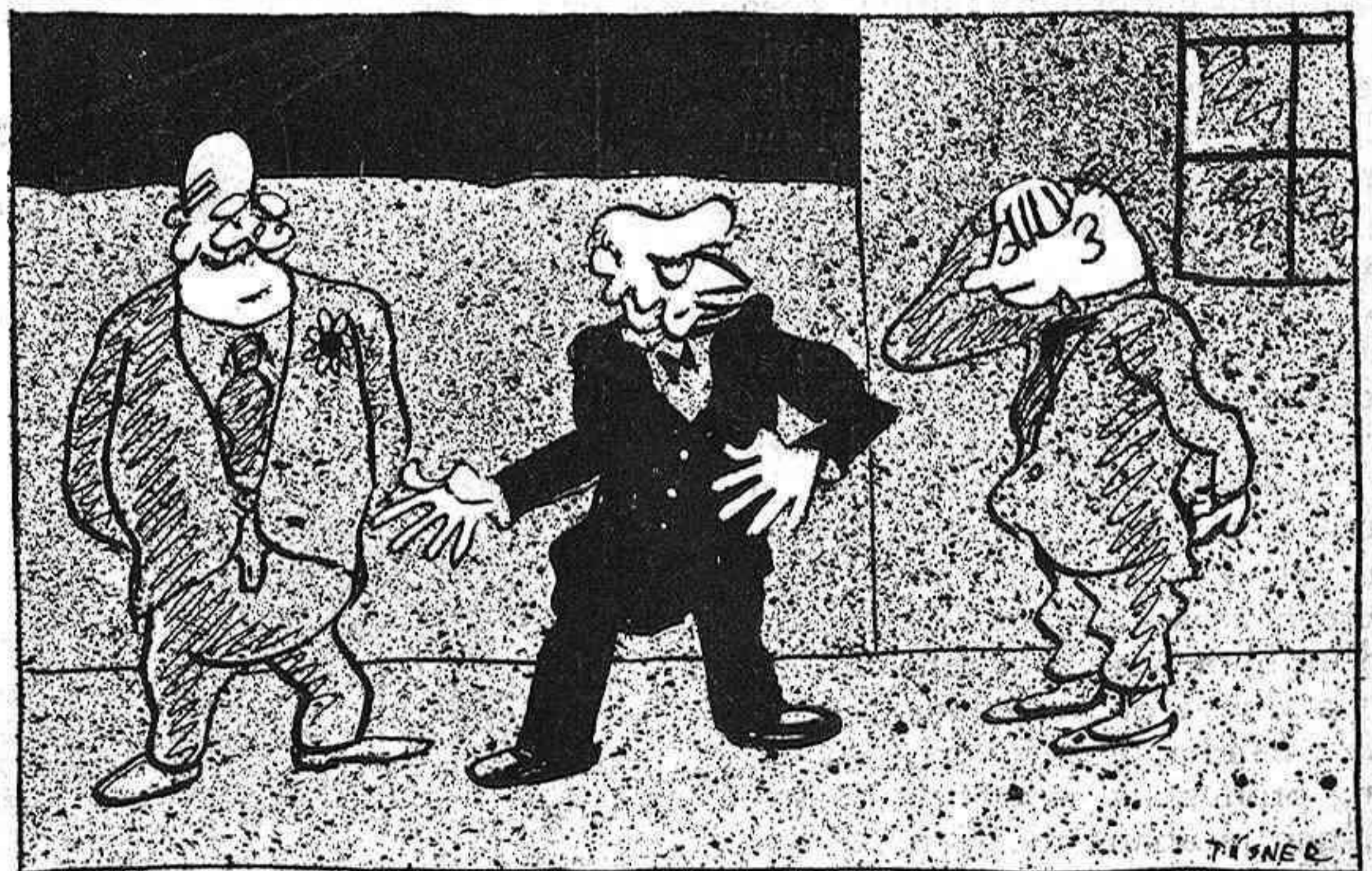
Suposem que ha dirigit els Segadors amb aquella exaltació que hi solia fer ací. El felicitem.

Es poquet

Aquesta setmana, els tribunals només han sentenciat dotze penes de mort i unes cent cinquanta cadenes perpètuas.

Santa Perpètua de la Moguda està de vena.

BORI.

—Molt bé, molt bé; però, ¿a vostè, qui el presenta, Sr. Cambó?

GLOSSARI

A la gàbia, no!

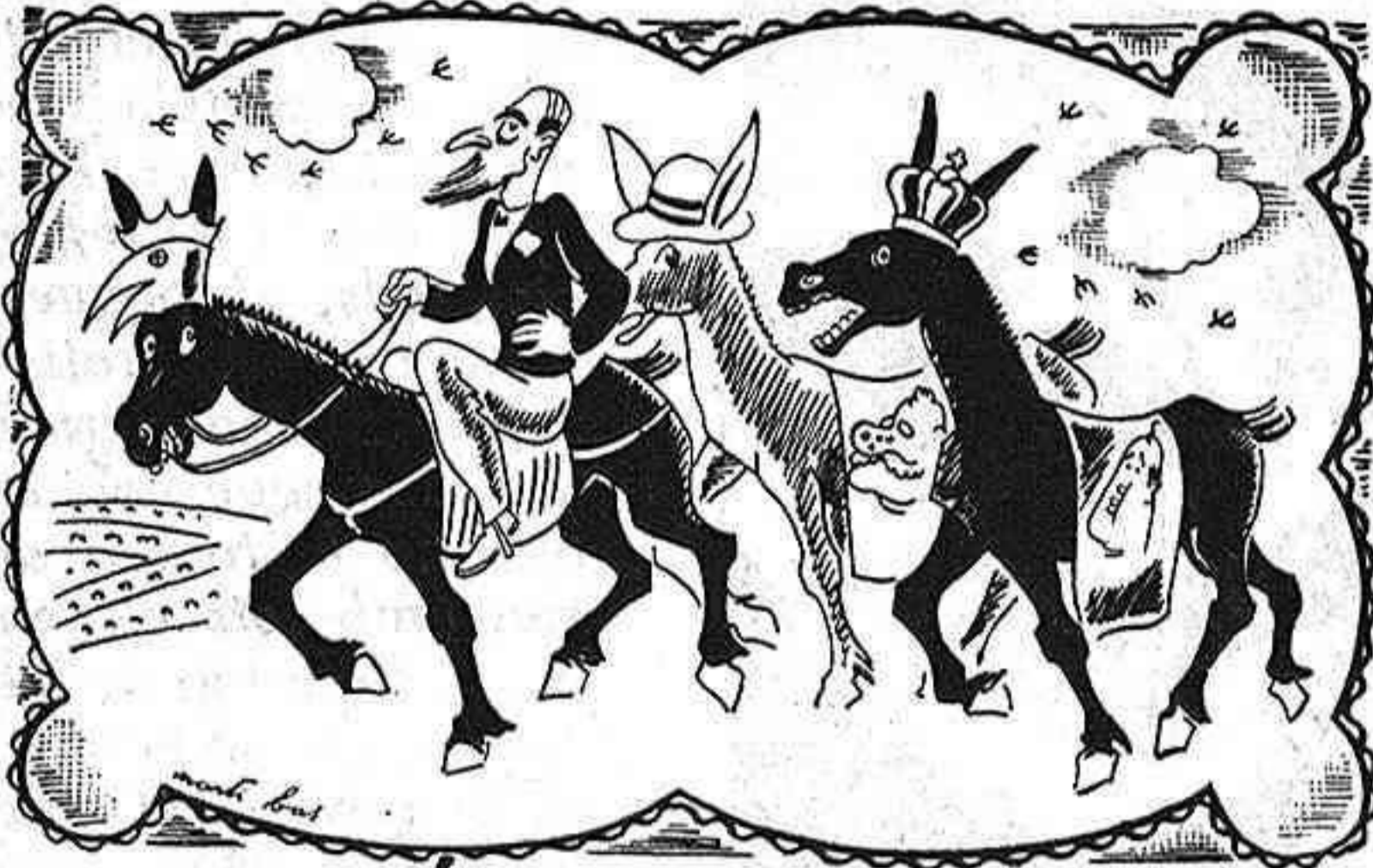
Confesso que els lloros, personalment, no em mereixen gaire simpatia. Cal, però, comptar-hi, tan si són garlaires com muts, per a fer comparances metafòriques amb determinades personalitats i, sobretot, per a establir certs punts de contacte entre els fets de certs exemplars de la fauna humana i els de les bestioletes d'ultramar.

Ací tenim, per exemple, aquell lloro que prenia el sol en un balcó i que assistia amb maliciosa i gens dissimulada complaença a la facècia d'un marrecs que apedregaven la casa d'un veí. El lloro s'hi fonia i a cada pedra que feia blanc, llançava uns joiosos crits d'«Ole! Ole!» que van cridar l'atenció de la xicalla fins a fer-los variar la punteria envers l'entusiasta engrescador. Quan el lloro veí que les pedres botien al seu entorn, es posà a cridar: «Ep! No s'hi val! A la gàbia, no!»

La moralitat d'aquest conte es pot aplicar al canvi de front i de ruta efectuat per la «Lliga» i alguns pseudo-catalanistes de dreta, en veure com les esquerres els prenien la bandera de la llibertat de Catalunya que ells havien fet volejar per tal que, amb el vol, les engrunes i el que hom pogués arreplegar anessin a parar al calaix del pa.

Hi havia un mot d'ordre per als catalanistes de totes les tendències: el de no suscitar qüestions de caràcter social ni religiós, mentre no estigués resolt el problema previ del alliberament nacional dels catalans. Val a dir, tots ho sabem, que aquesta treva o tolerància era aprofitada només que per la gent de dreta que feia el seu camí sense escarafalls i d'acord amb el seu programa i la seva tàctica, car quan algun catalanista esquerrà volia donar fe pública de les seves idees, hom li imposava el silenciament en nom del patriotisme i de la solidaritat catalanista.

Això anava bé mentre els republicans i els obrers estaven girats d'espatlles al moviment nacional de Catalunya, quan no el contemplaven amb indiferència o hostilitat per la ferum de llana i d'encens que feia d'una hora lluny; però així que les grans masses de la ciutat i del camp

CANÇÓ DE TRAGINER

Amb la butxaca farcida,
un Lerroux penjat al trau
i el jaqué de tota la vida,
tantost negre com ben blau,
me'n vaig a les eleccions;
les esquerres gemegant
Però jo no les sentia.

Arri, Joan, la Lliga t'està esperant!

Portela les ha portades
amb llei del mes de gener,
no és hora de les badades,
tot es presenta molt bé.
Siguem-hi tots a la taula
que és hora del gran dinar
I no n'hem de dir paraula.

Arri, Joan, la Ceda t'està esperant!

Apropa't Lliga estimada.
Tu, carlí, vina també;
Farem una pasterada.
Serà un «Front» prim i lleuger.
I l'Esquerra que ens espia
quedarà amb un pam de nas.
Farem una gran festassa!

Arri, Joan, el carlí t'està esperant!

Serà un dia fosc.
Tancada, la porta de l'elector.
Jo que sento una grinyolada
que em fa tremolar de por.
Les eleccions són perdudes...
les esquerres han guanyat...
Arrenco amb llàgrima viva...

Arri, Joan, Fontainebleau ens està esperant!

s'han incorporat al catalanisme, ah!, llavors, els homes de la tolerància, els del mot d'ordre que, a la «Lliga», hi cap tothom, ho han negat tot, s'han retractat vergonyosament de tot, per tal de defensar l'església dels fariseus, la militària pretoriana que els pot guardar les espatlles, i la pàtria «grande» dels negocis bruts i dels privilegis revoltants.

No fa pas més de trenta anys, els trenta anys de la «Lliga», que els periòdics satírics de la cleda camboniana omplien de llot i d'injúries els oficials de l'exèrcit, i, més tard, els lligaires «jaleavan» el dictador Primo de Rivera, el qual, més digne que ells, va saber menysprear-los. Es, ara, que demanen un sabre i, quan no el demanen, ens els volen fer témer com una menaça.

Els són els qui van llançar tota mena de vituperis —amb tota raó, per cert, a l'Emperador del Paral·lel, avui Virrei de l'Straperlo, i quan el vell Lerroux ha batut el seu propi rècord, són els lligaires qui s'honoren amb la seva companyia per

a combatre els catalanistes de debó. Els antirevolucionaris d'avui, han

emparat i atiat tota mena de revoltes, des de l'alçament de Solidari-

tat Catalana a la vaga revolucionària del 1917, passant per l'Assemblea de Parlamentaris, bé que per aprofitar-se d'aquests moviments i després traïr-los.

I tot ¿per què? ¿Per convicció? No! Per la por que el front popular els esguerri la cria i els desfaci els tripijocs plutocràtics. Si sabessin que, a Espanya, ha de triomfar definitivament un règim de justícia social, ells, si poguessin, aixecarien bandera de separatisme en nom d'una Catalunya clerical i estiracordetes. Com que ací, en el nostre poble, no hi troben ambient, s'uneixen amb tots els enemics naturals de la llibertat de Catalunya i dels homes, per no perdre aquell privilegi de guanyar-se el pa amb la suor del front dels altres. I el més curiós del cas és que si, quan invoquen el nom de Catalunya, ho fan per a bastir un tripijoc, ara, que fan el joc contrari, tampoc no creuen en Déu ni en Espanya ni en cap de les coses tronades que fan grumejar per tal de veure si pesquen lluços.

PANICAL

Esports

CRONIQETA ESPORTIVA EL DIFICIL PRONOSTIC DE FUTBOL

Pronosticar què passarà en un partit de futbol és quelcom tan difícil com fer que s'aguanti un duro al tall d'una fulla de ganivet.

Ho ha provat tothom; però sempre, a l'hora de la veritat, han sortit els trets per la culata.

El campionat de Lliga d'enguany va igualadíssim. No hi ha equips dolents; el més dolent, per ara, sembla que és el Sevilla, però té enveja d'aquest crèdit que va agafant l'Athlètic de Madrid. L'un i l'altre es van repartint el quedar a la cua dels partits cada diumenge.

Aquests alts i baixos de baròmetre dels clubs lliguers s'expliquen perquè els resultats no són pas un reflex que pugui donar una idea mitjana de la seva potencialitat. Es clar que un Athlètic, de Bilbao, és

bon equip perquè ha anat situat al cap de la classificació en el curs de moltes jornades lligueres, però l'Athlètic va rebre, a les Corts, i ha

—¿Què et sembla, el front de dretes?
—Que no té ni dos dits.

ELS DE LA TAULA.—Senyors, com que som pobres, necessari'em que ens ajudeu perquè pugui sortir «El Progreso»

rebut, també, al camp de Pamplona, encaixant quatre gols, fets per un equip que va situat, per ara, a vuitè lloc de la classificació.

Tal com van les coses tant pot ésser campió el Madrid com l'Athlètic, el Barcelona, l'Hèrcules o el Ràcing, de Santander.

L'emoció dels veritables campionats es troba en aquests igualment de classificació.

El Madrid, portant un camí més exacte a la classificació general, té només setze punts i únicament el separen del Barcelona dos puntets, en acabar la primera volta, i un, de l'Athlètic de Bilbao.

Esperem veure com acabarà la Lliga. De moment no volem fer memòria del nostre pronòstic general del campionat, però els fets, per ara, ens han donat la raó. Veurem què passarà, quan acabi la lliga, però nosaltres dèiem que els primers llocs estarien a mans del Madrid, de l'Athlètic, del Barcelona, de l'Hèrcules i de l'Oviedo. Per ara ho anem creient exactament.

**

Pronòstic per a la propera data :

Barcelona 2 — Espanyol 1
 Sevilla 3 — Valencia 1
 Ràcing 4 — Athlètic Madrid 0
 Madrid 2 — Hèrcules 2
 Ossassuna 2 — Betis 1
 Athlètic (B.) 3 — Oviedo 2

XUTS

En Cugueró, l'àrbitre de rugbi, ex-jugador universitari del pes fort, va passar una mala estona, el diumenge, arbitrant el partit Santboiana-Barcelona, que acabà amb la victòria dels barcelonistes per 17 punts a 9.

El públic intentà apallissar-lo i fou precís que els jugadors el protegissin de l'actitud del públic santboià.

Tanmateix la humanitat elefantàsica de Cugueró hauria donat molta feina als agressors, posats a estovar-lo, puix que cal haver esmorzat fort per apallissar tanta quantitat de carn humana vestida de referee.

**

Continua endavant allò de «En el Seno de la Muerte» que pensen posar en escena els del Club Natació Mediterrani.

La representació tindrà lloc al Teatre Escola. Ja estan assajant de valent uns i altres.

Diuen que en Fina, de «El Mundo Deportivo», té enveja perquè no li han donat paper. Al·lega que encara té la boca més grossa que en «Bocazas» i que baladreja millor que ell sempre que s'ho proposa.

Això que la boca de «Bocazas» és més petita que la seva, cal que

s'ho pinti a l'aquarel·la, puix que el simpàtic Ruiz, segons afirma el crític de natació d'un setmanari humorístic d'esports, es posa un pa de quilo a la boca i encara hi xiula.

**

I ja que parlem de la gent que sura, perquè neda, cal que consignem que al C. N. B. s'entrena un nedador mallorquí : en Moreiras.

No és res de l'altre món, com a nedador, ni creiem que arribi a estalonar en Lepage, però el xicot s'hi posa amb tanta fe que potser n'arribi a sentir alguna cosa.

Perseverància atlot.

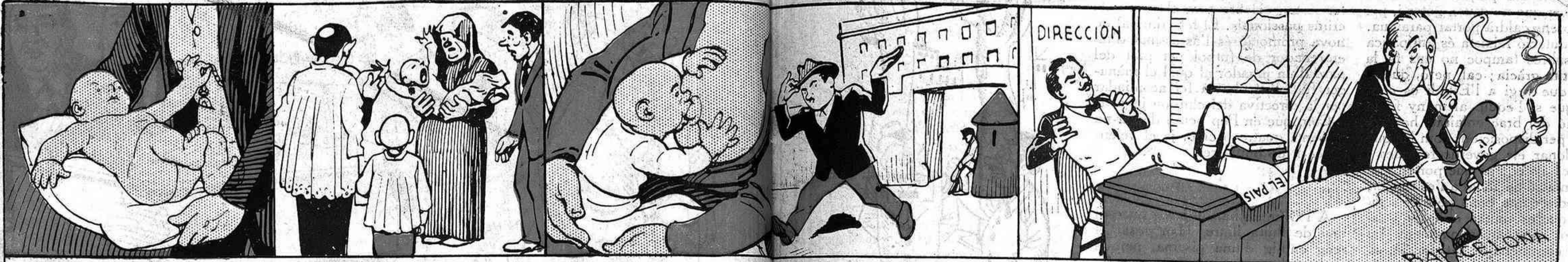
**

El partit Espanya-Alemanya que s'ha de jugar, el 23, a l'estadi, és possible que produeixi incidents.

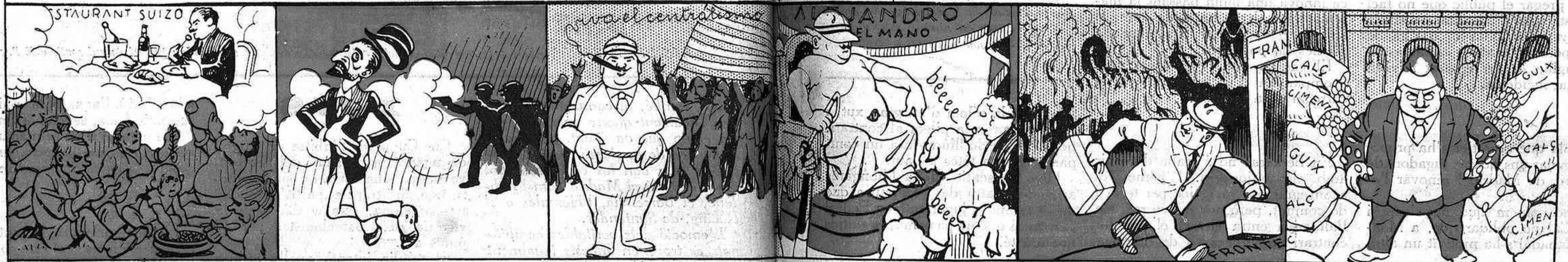
Explicarem per què.

Es sabut que, a Catalunya, no hi ha pas un corrent de simpatia massa acusat per als feixismes ni les dictadures del tipus que impera a l'estat teutònic. Hom saludà un equip italià, a les Corts, amb una xiulada, arrel d'un partit amb el Barcelona, quan els jugadors parant-se al davant de la tribuna presidencial alçaren el braç fent la salutació mussolinesca.

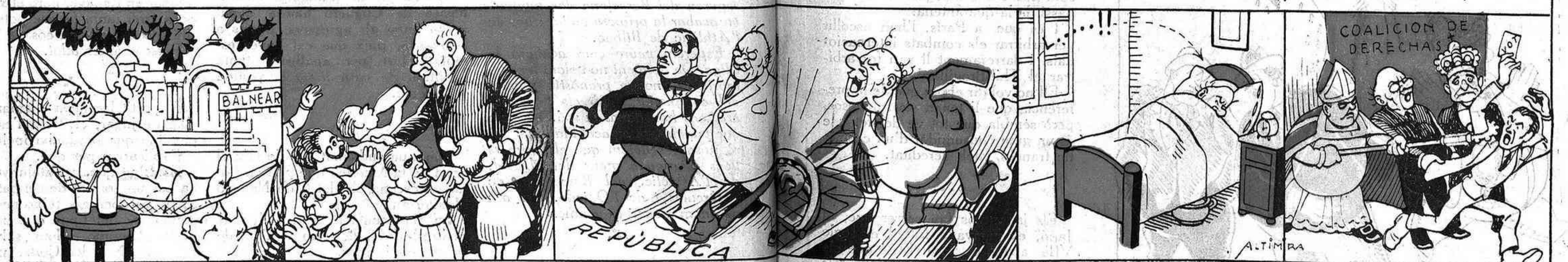
Els hitlerians també ho fan i també estiren les mans com nosaltres fem, quan, en sortir dels nostres do-

-En la Rambla un buen día, nace Lerroux y Garcia | -Alejandro de nombre le ponen (que es nombre de hombres de orden) | -No era más que un monigote después de soldado, fué cabo primero después de cabo, se fué del ejército (no cam en vers, però és cert) | -Hace de director de paja porque, como croupier, no cuaja | -Y, contra el catalanismo, Moret nos lo trae aquí mismo

- Todos los radicales fan meriendas fraternales | -Iba a Hostafrancs Cambó y le meten una bala al carpó | -Viene la Solidaritat Catalana y él se abstiene, con muy buena suerte este pueblo, siempre tan lelo! | -Se ponen a cremar convents y el se fuga, corrents | -Se dice republicano pero busca meter mano

-Durante la dictadura engordaba la freixura | -Viene el 14 de Avri! y cada enchufe vale por mil | -El diez de Agosto, muy pacificando els esperits él y Sanjurjo son uno | -Nombela le echa a parir y lo arregla metiéndose al llit | -Y hoy, monàrquicos, curas y radicales dicen ser arreglo de nuestros males

micilis, en dia plujós, ens volem convèncer que no cauen gotes i, per tant, no ens caldrà portar paraigua.

La salutació feixista és antipàtica i a nosaltres tampoc no ens fa la més petita gràcia; cal, però, que el públic que vagi a l'Estadi es convenci que si l'equip alemany fa la salutació del braç enlairat, ho farà obligat per disposicions com les que solen donar els governs feixistes i despòtics als equips que porten una representació nacional a l'estranger, i que potser una bona part dels jugadors que es veuran obligats a saludar-nos tan carrinclonament, no hi senti cap mena de satisfacció, sinó que al contrari els requi d'obeir el mandat i fer el gest fastigós de salutació dictatorial.

Una de dues: O els organitzadors han de pregar el públic que no faci manifestacions d'hostilitat a l'equip alemany, en saludar-lo, o s'ha de pregar per endavant als visitants que s'abstinguin de fer el gest feixista per evitar incidents.

**

Sembla que Samitier s'ha proposat llaunejar uns quants jugadors de l'Athlètic de Madrid i renovar l'equip.

Li recomanem que no s'exposi gaire. Cal no oblidar que, a Montreal (Canadà) s'ha produït un altra

mena de crim, que ha d'arribar a fer-se tan cèlebre com els coneguts crims passionals. El fet criminal de nova promoció és l'assassinat d'un entrenador de futbol per part del pare d'un jugador al qual el màner futbolístic havia fet acomiadar per la directiva del club on jugava.

Com que en Pep pensa deixar-ne cessants quatre o cinc, ja el veiem fet carn de butifarres.

**

A l'Olímpia han imposat un estil nou de lluita lliure. Han posat el reng enmig d'una piscina, perquè els boxadors caiguin a l'aigua en ésser llançats fora del reng.

Posats a fer-se la competència, aviat veurem com l'empresa del Prince innova una lluita passant la maroma amb el cos untat de goma o cola, per sobre una pista plena de plomes de pollastre.

El cas és que l'espectacle vagi acompanyant d'un truc per poder-lo carregar a la taquilla.

**

En Bèrkessy no s'acaba d'avenir amb els mitjos-ales. L'home vol aconseguir que facin joc per terra i de conjunt, però no en treu res. En Balmanya entra envers el jugador contrari amb entrades de defensa,

—Ja ho veu, la Maria Illa a la presó.
—I els Bancs on són?
—Els bancs són al carrer.

allunyant la pilota d'un gran xut, i l'Argemí pren la pilota al contrari, però en lloc de lliurar-la a un company, les tira totes a l'aut.

Hom ha sentit dir a l'hongarès arrel del partit de l'Hèrcules que més s'estimava jugar amb en Pedrol i en Salas que no pas amb els mitjos que ara té.

**

L'àrbitre Casanoves cada dia presum més i treu més pit, encara que passi de la quarantena.

I és que, a París, l'han escollit per arbitrar els combats internacionals, i darrerament li van fer arbitrar el Thil-Brouillard.

Ell no vol dir el per què de la preferència que li tenen els francesos, però sembla que tot ve del fet que és un gran consumidor d'un cosmètic francès, molt acreditat.

**

Els japonesos fan córrer que, al Japó, es jugava a futbol el segle VIIè. abans de Jesucrist, i que els còrnors estaven assenyalats als camps per mitjà de quatre arbres.

Els japonesos ja ens comencen a carregar una mica. De tot en volen tenir la prioritat. ¿A veure si aviat diran que Adam i Eva van comprar la cèlebre poma en un basar d'articles japonesos?

—Es presenta per Barcelona.
—I ¿creus que sortirà?
—Sí, per la frontera.

C I N E M A

ELS PROGRAMES DOBLES

Els cinemes d'estrena han inventat un nou sistema de programa. Ofereixen en un sol programa, un sol, dos films en la mateixa sessió. I, naturalment, sense augment de preus. ¿Voleu dir que això no és suplir la qualitat per la quantitat, enlloc d'afavorir l'espectador?

Es imminent la reacció de les sales més modestes, a les quals el nou acord perjudica visiblement. Esperem veure molt aviat com doblen els seus programes. No serà gens estrany que des d'ara ens donin en un sol programa sis o vuit pel·lícules.

I, ai las!, aquestes justificades consideracions ens porten a creure que vindrà dia que els cinemes es faran accessibles a tothom i que els empresaris oferiran diners als espectadors que vulguin fer-los l'obsequi d'anar a veure llurs films!

TANY ZERGA

LES DARRERES ESTRENES

Tango Bar reuneix la darrera interpretació del malhaurat Carlos Gardel i Rosita Moreno. Film ben interessant, per les seves composicions musicals. Es de la marca Paramount.

T'estimo amb folia és un film en el qual treballen Rosita Moreno i Raul Roulien. Divertida i esbojarrada comèdia en espanyol. Completa el programa *Companyys de viatge*, amb Edmund Lowe i Claire Trevor, ambdós plens de fantasia. Programa Fox.

Rosa de França. Altra pel·lícula espanyola d'empresa estrangera. Continuació de la deliciosa *Angelina o l'Honor d'un Brigadier*, agrupant tots els seus intèrprets. Fina comèdia que reproduceix exactament una època *fané*, interpretada esplèndidament. Film Fox.

Jo vaig ésser Jack Mortimer és un

bell exemple de la producció europea, a la qual honora. Dirigida per Carl Frölich, és interpretada per Adolf Wokibzuck.

Fora els homes!, diu el títol d'un film. Procurem que la producció propera es tituli *Visca les dones!*

34526 persones saben, ja, el que era el Secret d'Anna Maria.

¿Pola Negri torna al cinema? El més gran és que diuen que està millor, ara, que abans!

La Dansa dels rics? Com ha anat, això? Deu ésser de Saint-Saens!

Tarzan torna... AAAAaaaaooooo
uuuuuaaaaaaiiiiiiii!

croniqueta de la setmana

«La Veu» dedica un homenatge a Pic amb motiu de l'augment d'edificació.

No fa gaires mesos censurava això que ara glorifica, amb ninots carrinclons.

Molt edificant!

Els subjectes de la dictadura, que feien de regidors, varen cremar tots els llibres escrits en català que havia editat l'Ajuntament.

Més tard, els de la Lliga, que també feien de regidors, varen portar als tribunals els qui causaren aquell greuge a la nostra cultura.

Avui, aquells subjectes de la Dictadura i els de la Lliga van junts en una candidatura contra els bons catalans.

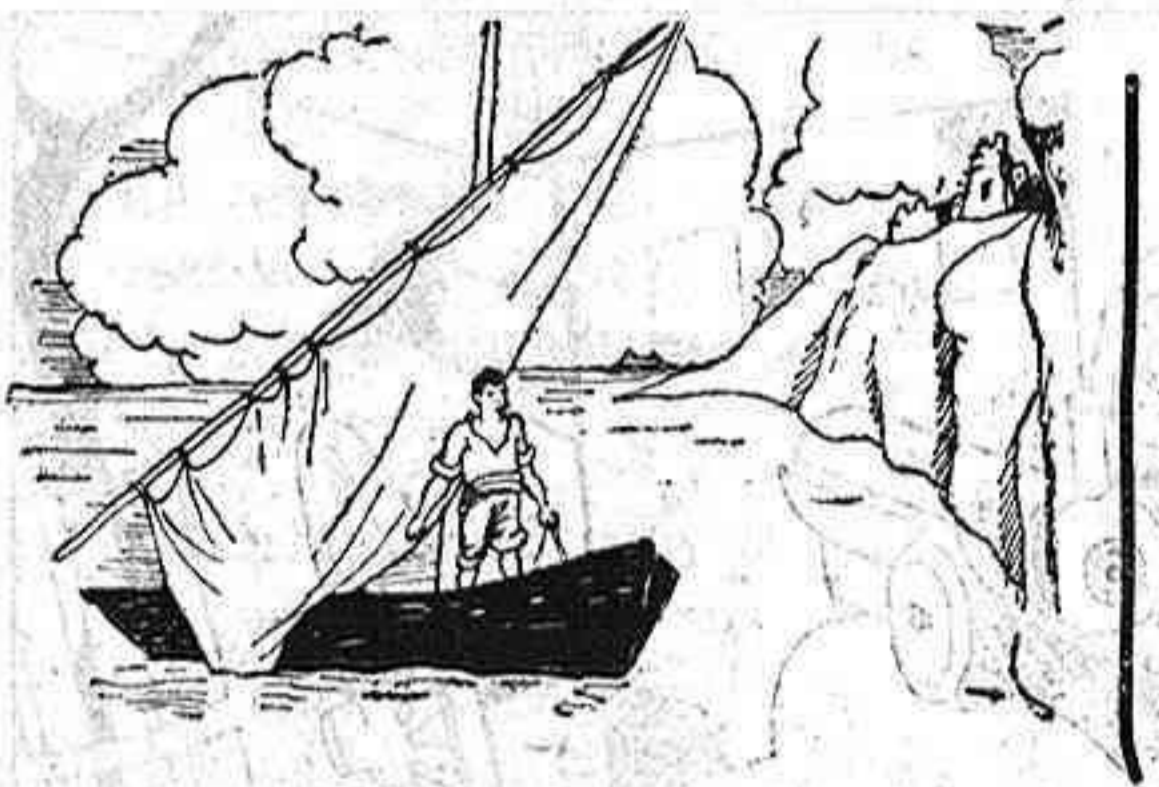
Poble.. Recorda-te'n!

L'afer Maria Illa sembla que es converteix en un afer strapèlic.

L'altr edia «El Día Gráfico» procurava posar en bon lloc la discuti- da lotera.

Sembla que la Maria Illa és persona molt relacionada amb gent influent en aquella casa...

Sí, quan un home està de pega...

El senyor Santamaria, pensa fer reaparèixer aquell «Progreso» que fou òrgan del partit radical.

No cal dir que en Pic, que s'ha vist obligat a plegar «Renovación», no hi veu de content.

En Santamaria, mentre vegi *Don Juan*, satisfet, ja no demana més.

La Ceda, que feia tant el murri,

s'ha deixat aixecar la camisa per la Lliga.

Ara el divertit Jaumar de Bofarull es dona als dimonis.

Tot fa preveure que, arribada l'hora de votar, hi haurà molta feina a esborrar noms.

Suposo que tots vostès hauran llegit aquella nota tan còmica de la Ceda, en la qual reconeix l'ensar- ronada de què ha estat víctima el Sr. Cirera.

Es un tàcit reconeixement que, en el camp de les dretes, el qui remena «els cireres» és en Cambó.

Els prohoms radicals opinen que en Polo, quan sigui diputat, farà un gran paper.

Res; que acaben de descobrir el «Polo».

El sometent a les ordres de la guàrdia civil.

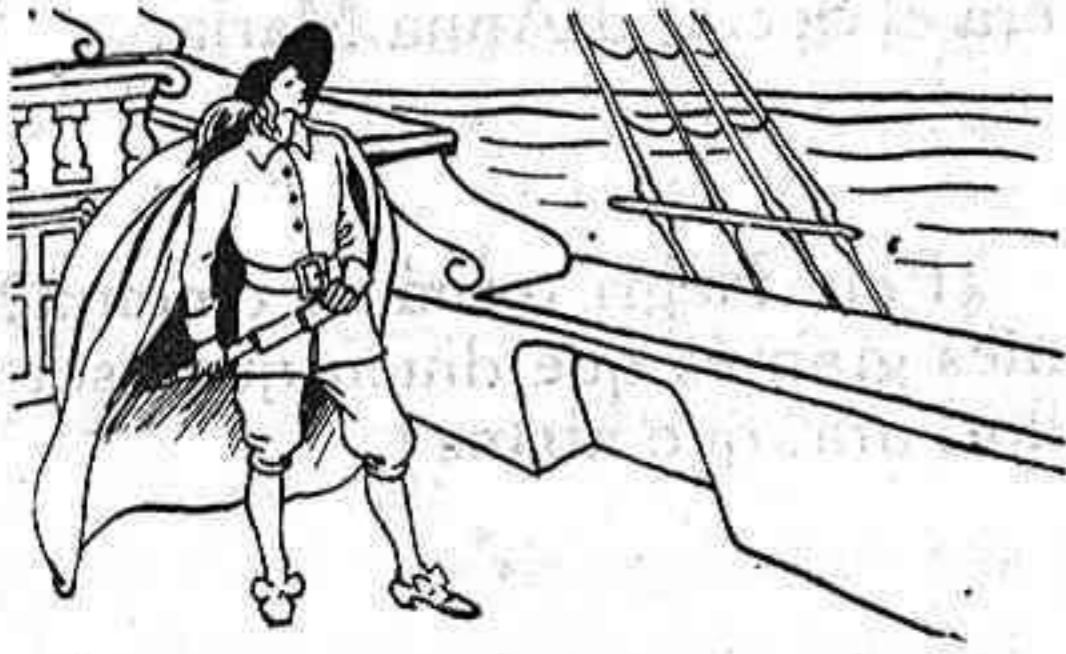
Fa un quant temps que, a Ber-

tran i Musitu i a Vidal i Ribas, tot els surt bé.

Enguay ha estat suprimit el català de la Guia Telefònica.

Avui com avui, no podem fer-hi res.

Però caldrà recordar aquesta finesa de la Telefònica envers la terra que li dóna més profit.

Han estat nomenats uns secretaris municipals.

Els nomenaments han aparegut en ple període electoral.

El senyor Escales, diu que ell no en sap res...

L'ésser persona manada a vegades fa fer uns papers...

A Madrid ha estat sospesa una reunió pel fet que s'hi parlava català. I a Manresa, els subordinats d'en Duelo han fet igual.

Els delegats governatius al·leguen que no coneixen el nostre idioma....

A veure si encara els haurem d'ensenyar la llengua.

Els capellans han començat una intensa campanya electoral.

Ho comprenem. ¿qui millor, que una persona ordenada, per a defensar la causa de «l'ordre»?

«Falange Española» ha estat acomiadada del piset que ocupava en el carrer de Rosic.

Aviat tota Barcelona serà un piset del carrer de Rosic per a aquella agrupació.

Qüestió d'higiene.

Als àpats colossals dels monàrquics, celebrats a la nostra ciutat, hi assistiren escassament un miler de persones.

Els diaris imparcials parlaven de tres i quatre mil comensals.

Es deurién començar a entrenar per descriure la derrota electoral.

El Sr. Irurita està lliurat de ple a la campanya electoral. Desde la trona, el confessorari i les fulles dominicals es recomana donar el vot a les dretes coaligades.

«Déu està amb nosaltres», diu... Si perden, com perdran, hauran posat Déu en ridícul.

«A por Cataluña», ha dit el grotesc Calvo Sotelo...

Que procuri no arribar-hi. Perquè pobret d'ell, si es troba amb la Catalunya autèntica.

A la Mercè, es va celebrar el sant del Borbó amb una funció «de campanilles». Hi havia tota l'aristocràcia industrial i comercial, així com tots els ducs, barons, marquesos i comptes que encara tenim a Barcelona.

El poble, el ciutadà que treballa, no hi era.

«Qui no tingui carnet, no votarà.» Això ho deia «La Veu», fa unes setmanes molt seriosament.

«El carnet no és indispensable per a votar», diu ara, com si res.

«La Lliga no enganya mai el poble...», diu el senyor Cambó.

Els estancs encara venen segells mòbils amb la corona reial.

I sembla que aquests segells són cercats pels propietaris de «Derecha de Cataluña».

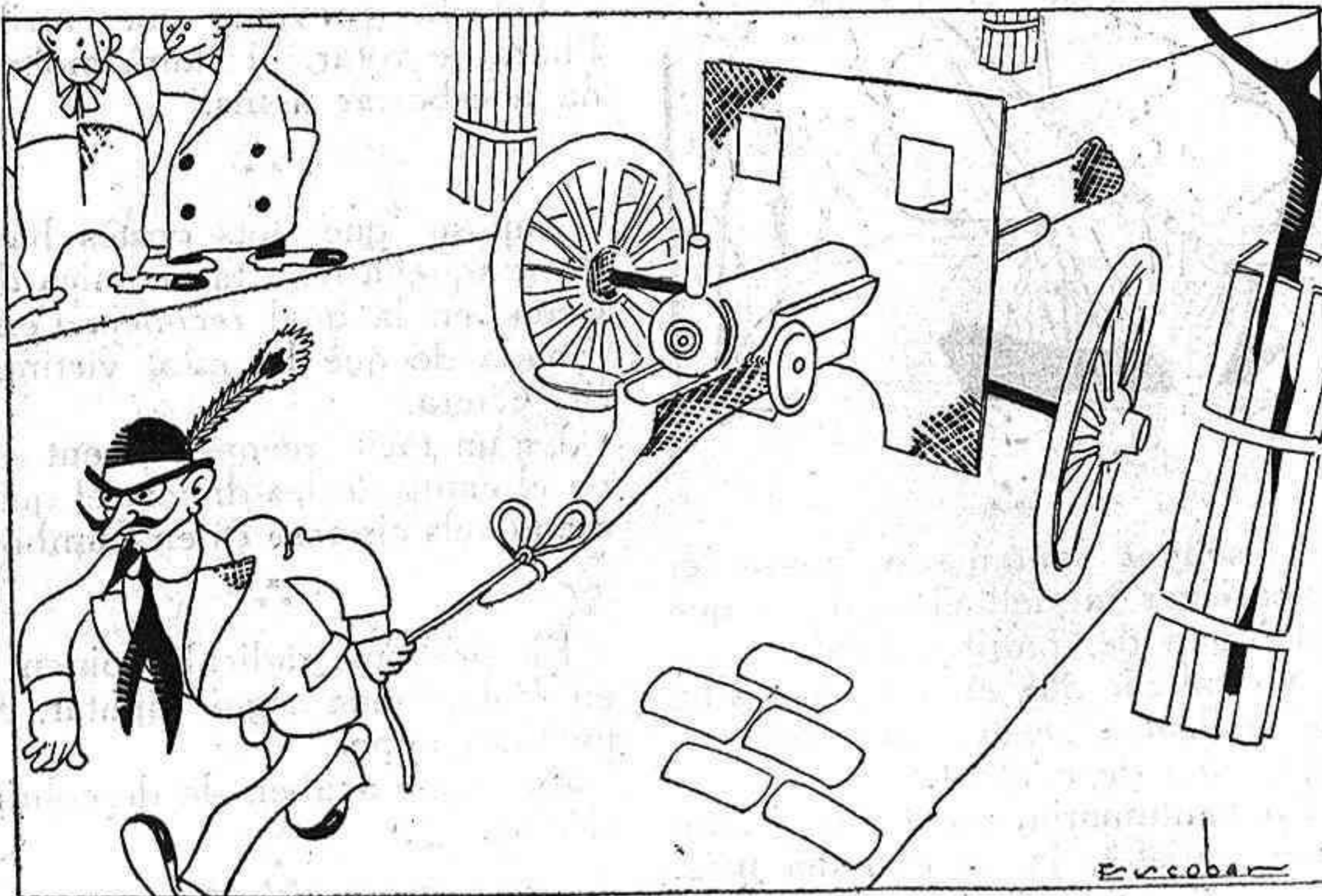
Que vagin fent brometa ara que els la deixen fer. Quan torni l'hora d'amagar-se no estaran per aquestes expansions.

«La Veu» no ha protestat que sigui manada arriar la bandera catalana de certs locals.

Misteris dels trenta anys de catalanisme.

Diu «Informaciones» que el senyor Valls i Taverner en la candidatura anticatalana de la Lliga «constituye una garantía del sentido españolista».

Felicitem de tot cor el senyor Valls i Taverner.

AQUESTS DELEGATS!

—On va?

—A fer cridar visca Europa.

Els senyorassos de les dretes aboquen els donatius en metàl·lic per tal de guanyar les eleccions. Enguany, no ho dubtin, la pallissa els sortirà cara.

**

Aquell Lerroux de «El alma en los labios» va, avui, en la candidatura de la Lliga.

Ara, és quan comencem a sentir llàstima del malhaurat ex-emperador del Paral·lel.

Ja no podia arribar més avall.

**

Les dames de la caverna visiten les barriades pobres i ofereixen tot el que necessiten els obrers sense feina per tal que votin la candidatura vergonyosa de les dretes.

Els obrers parats faran molt bé en admetre tot el que els donin i votar després les esquerres.

«Quien roba a un ladrón..»

**

La Lliga està tan segura que no treurà altre cosa que les minories, que ja s'ha assegurat els llocs per als seus personatges.

Vegeu els noms de la candidatura i us fareu càrrec del que diem. I veureu com els Gabarró, els Maynés i els Vidal i Guardiola, fan el paper de terregada.

Es que la caritat ben entesa...

**

En veure en Lerroux a la mateixa candidatura del sub-líder de la Lliga, molts ciutadans han recordat aquelles campanyes que feia la Lliga sobre la calç, el guix i el ciment.

Advertim, però, que els ciutadans que tenen memòria, no pertanyen a la Lliga.

**

Segons la Lliga, l'anar de bracet amb el baró de Viver és fer un nou sacrifici per a Catalunya.

Els catalans, no ho dubteu, li ho sabran agrair.

Ja arribarà el dia, ja...

**

Per fi el senyor Santiago Torrent serà alguna cosa, políticament parlant.

Bé, per... No us féu il·lusions. Serà «ex-candidato derrotado» només.

Però, vaja... Sempre dona certa importància.

**

LA PRIMERA DISFRESSA

—¿De què va?

—De Duelo.

Ha estat trobat mort, al carrer, un home, víctima de la fam i el fred.

Si hagués esperat uns quants dies, les dretes li haurien donat una flassada i tres pessetes.

**

Segons ha manifestat el senyor Ventosa, en un d'aquells mítings per invitació, que fa la Lliga, ells són partidaris de l'amnistia, però abans han d'ésser derrotades les esquerres...

Heu-vos ací uns bons sentiments condicionats, com tot el d'aquella casa.

**

Han fet un *homenatge popular* al senyor Manuel Brunet. Però es dona la casualitat que només hi havia gent de la Lliga.

No sabem que a l'esmentat acte fossin llegits aquells articles furiosos contra Cambó que l'homenatjat havia publicat a «La Publicitat» poc abans de l'adveniment de la República.

**

El divertit senyor Ferrer Cagigal, catedràtic de la nostra Universitat ha despotricat a Madrid, davant un trist auditori de nois monàrquics, contra la Universitat catalana.

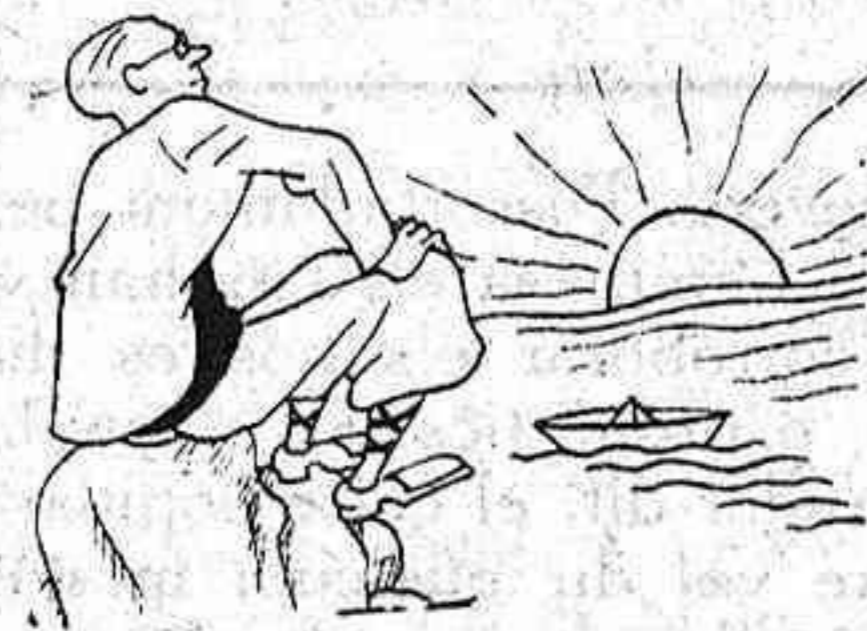
Malgrat tot, el senyor Ferrer Cagigal no serà diputat.

**

El senyor Clapera ha demanat que sigui, també, nomenat «Caballero de la República» el general Martínez Anido.

Trobem molt encertada la idea.

**

Lerroux i l'Emiliano volen continuar sacrificant-se per la República.

No ho entenem. Després de dos anys de tenir les claus de la caixa no podem creure que quedi res que valgui el sacrifici.

**

El senyor Duelo fa vuit dies que milita en un mateix partit.

Tanta conseqüència ens emociona.

**

El senyor Cambó ha complert el seus trenta un anys de catalanisme.

Ho celebrem moltíssim.

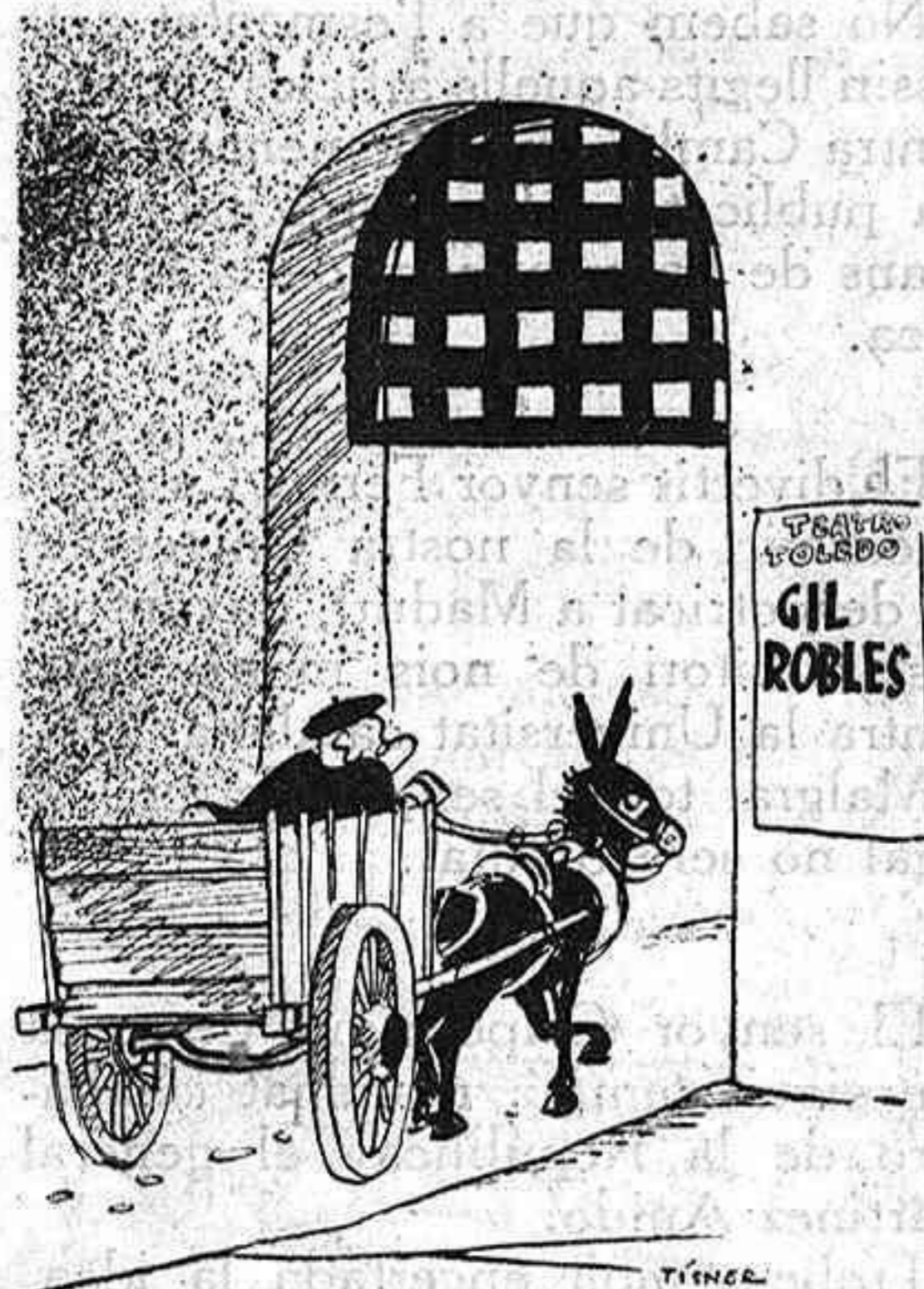
**

Sembla que «l'affaire» de la Illa farà soroll i serà popular.

Sí, està clar, qui no se'n recordarà dels pirates de «l'Illa del tresor»?

Teló enlaire

En el número darrer, parlant de l'obra de Casanova estrenada al teatre Espanyol, vàrem apuntar que «Bon cop...» no resistia com a producció teatral una anàlisi mitjana-

A TOLEDO

—Vaja, jo no ho toledo!

ment severa. Dissortadament per a l'autor i l'empresa els fets han vingut a corroborar els nostres diagnòstics, o pronòstics. La popularitat o, millor dit, el caire popular en el teatre vol dir quelcom més que tirar mà d'uns trucs afectistes, vol dir quelcom més que fer caure el teló al moment que l'autor o el director creu que l'emoció ha arribat al roig-blanc. Creiem sincerament que l'home que poseeixi el secret d'enardir l'esperit del públic en el moment que ell cregui oportú, encara ha de nèixer, i que quan tingui la sort de veure la llum de la vida serà per a fer-se milionari en un parell de temporades teatrals.

No, senyors de l'Espanyol! El públic d'aquest teatre no és un públic tan ignorant com vostès es creuen, sinó que és un públic més entenimentat, en teatre, que el del carrer de l'Hospital; un públic que ha sabut fruir, que ha valuat en el seu just valer les obres de senyors autors com Molnar, Mateerlic, Savoir, Bourdeet, etc., etc.

Al públic del paral·lel, li agraden obres bones, o dolentes, però sinceres, perquè de picardies, d'ençà que Montero ja fa anys, amb allò de «Arriba el telón» i altres obres agermanades amb la primera, va deixar palés que aquesta mena de produccions s'engendren, al cafè, entre croqueta i croqueta i xarrups de cervesa, ja en sap més que la mateixa empresa i àdhuc que el mateix autor que els vol ensenyar.

Els altres teatres

Al Nou

El senyor Ros, l'empresari de cereals (de cereals em deia un amic meu, i a fe que no li mancava raó) s'ha proposat d'alçar la camisa als barcelonins fent-los creure, a cada moment, que la seva companyia va a debutar car, malgrat els anuncis, encara no existeix, com no sigui en la seva imaginació.

I mentre el senyor Ros assegura que ell, i ningú més que ell, té el teatre, el mestre Guerrero assegura per Madrid que la seva companyia estrenarà a l'esmentat teatre la seva darrera producció «La Espanyolita». Amb la qual cosa no cal dir vindria Cèlica Pérez Càrpio i Marc Redondo, és a dir dos eminents cantants que Barcelona no ha tingut la sort d'admirar plegats.

Al Poliorama

Aquesta setmana s'ha celebrat o es celebrarà el centenari d'aquella comèdia carrinclona que es titula *Maria de la O*.

Felicitem la senyora Guevara perquè això vol dir que ha guanyat diners. I felicitem l'Acadèmia de Ciències, propietària del rellotge de la façana del Poliorama ensems, que ha conservat bon gust i la moralitat en el seu teatre.

A propòsit de la moralitat, recordem un acudit de l'obra que si més no diu «*Arrodillá me lavé la cara. Luego me enteré de que aquello servía para otra cosa.*». Tornem a felicitar l'Acadèmia de Ciències.

Al Palace

Ni Martínez Valls, ni Godés ni Castellví, ni Belisario ni Salvador han pogut aconseguir que la famosa pel·lícula *Abajo los hombres* passés, ja que per bona és impossible, almenys per suportable.

A l'acabament de la cinta els tripulants del vaixell diuen que «se van rumbo a la Mieda».

Francament és a l'únic lloc on creien que la cinta serà ben rebuda; a la Mieda.

Tot plegat és prendre el pèl al públic i, el que és pitjor encara, els diners.

Al Victòria

Tenim cacauets per dies. Què hi farem! Si considerem que als altres teatres ens donen tantes xufles...

Al Còmic

Comiat de Santpere el dilluns passat. Debut d'Antoni Palàcios.

Mujeres de fuego a tot gas, i tornem-hi, que no ha estat res.

A l'Espanyol

Una estrena de Lluís Elies que es titula *Barris baixos*. En lloc a part d'aquesta secció parlem de quelcom interessant per al lector referent al teatre Espanyol i al seu públic.

Al Novetats

Blau del cel porta camí de convertir-se en un morat; és a dir, és un blau que fa mal als autors de sucrecandi i pa torrat.

Al Barcelona

¿Quién soy yo? ¿Pepito quien és? ¿Quién és José? ¿Dónde estoy?

Totes aquestes preguntes les fa l'autor de *¿Quién soy yo?* al públic. Nosaltres li'n farem una solament. Es aquesa: ¿Cómo es que va usted suelto por la calle?

Al Romea

«MAMAINES», així ho diu un rètol de tres metres i mig enganxat en una paret de darrera del Banc Colonial.

Més conscients, nosaltres, i potser més pulcres i tot, llegim *Mamá Inés* que és cosina germana del *Divino Inconsciente* i creiem que del senyores Burgues i tot.

EL DE LA LLOTJA

ESQUELLOTS

Tots els partits i partides que formen part del que ells mateixos anomenen «frente contra la revolución y sus cómplices», tenen la seva raó, esguardada des del seu punt de vista, menys els de la «Lliga».

Carlins, monàrquics, cedistes, straperlistes i ferralla tota, es mou per la mateixa necessitat biològica que fa bellugar els cucs dins d'un formatge. El paper de la «Lliga» és ben galdós, car vol aparentar una honestedat política i una sinceritat de procediments que no li escau. Això ho sabem àdhuc els seus aliats.

**

Per a defensar l'actitud potinera de la «Lliga», cal una dosi de cinisme i de... despreocupació que no tenen tots els fills de mare, malgrat que s'hagin posat la cara al darrera.

Aquesta llüida tasca ha estat reservada als senyors Ventosa i Calvell i Cambó, els quals, des de Barcelona i Sabadell, respectivament, s'han ofert en impúdic espectacle per a voler fer veure blanc el que és negre.

**

Tant Ventosa com Cambó s'han esforçat a fer veure els mals que ens vindran damunt si guanyen les esquerres. Els capitals fugiran, les fàbriques acomiadaran els obrers, els negocis es paritzaran... ¿I qui ho farà, això? Alguns, impacients, ja han començat. Aquest joc, però, que no és de criatures, sinó propi de canalles, pot acabar d'una manera insospitada per als mateixos que fan voleiar l'espantall del pacte de la fam.

**

Un amic ens diu que no troba que s'hagin de fer tants escarafalls per l'aliança de Lerroux amb els homes del suro, dels grans negocis i de la Chade. Fet i fet, Lerroux és millor que ells, que ja és tot el que es pot dir.

**

A les eleccions celebrades aquests dies a Grècia, han triomfat els republicans, malgrat les vexacions, martingales i procediments de tota mena emprats pels dictadors hel·lènics.

¿I aquell plebiscit, doncs, pel qual hom va restaurar la «pega grega» amb una formidable majoria de vots monàrquics? Nosaltres ja sabem què són aquests plebiscits. Primo de Rivera en va cuinar un de meravellós, i al cap de poc temps tota la seva obra se n'anava en crisis.

**

Per fi, els amos de «La Veu» i de la «Lliga» s'han decidit a oferir un pinso d'honor a l'escriptor Manuel Brunet. Va per a ell el pollastre. El que no està tan bé, és que per a exaltar la figura de l'as dels difamadors i dels punxatipes, hom recordi que Brunet és fill de Vic, comparant-lo gairebé amb Balmes, Verdaguier i Callís i altres vigatans il·lustres o de luxe.

Les llonganisses de Vic, per exemple, són molt bones i gaudeixen d'una fama ben guanyada;

però entremig se n'hi barreja alguna feta amb carn de ruc.

—¿No saps en què pensen?

—Sí; pensen que encara no hi ha cap rètol de Obreros, no votar.

El senyor Ventosa es va plànyer, en el seu discurs del Palau de la Quincalleria Catalana, que hom retregués fets, paraules i antecedents d'anys enrera. No li semblava propi de partits avençats el treure els drapets al sol dels apòstates i dels traïdors.

A certa gent, els passa el mateix que a certs homes i dones d'«història», als quals no plau que els remenin la roba bruta de la vida llur.

**

Cambó va dir a Sabadell que sense tenir Estatut hom pot ésser també catalanista. Suposem que els qui van escoltar aquesta bestiesa devien tenir la sensació que els prenien el pèl.

Es cert. Sense autonomia hi poden haver catalanistes. Com sense Estatut, alguns catalanistes que eren uns pelacanyes, en pocs anys han pogut emular el Comte de Montecristo. ¿No han sentit tirar?

**

El senyor Escales, que hauria de dimitir, no dimiteix. Per què? Perquè no li ho han manat. Ell sempre fa el que li manen. Es un atent i segur servidor.

**

La «Lliga» ha tingut una especial cura de combinar les seves candidatures de manera de no ferir les susceptibilitats dels seus companys de glòries i de fadigues. S'han d'equilibrar noms i fames ben guanyades. Si Lerroux va per Barcelona-Ciutat, Cambó ha de presentar-se per Barcelona-Circumscripció. L'equivalent del conegut, i tant!, adroguer radical Polo, és el no menys cèlebre Maynés.

Tots plegats es poden dir de tu o allò de «si m'embrates t'emmascaro.»

**

El senyor Duelo ha manifestat que les seves nombroses ocupacions li han privat d'assistir a l'enterrament del rei d'Anglaterra. La seva falta ha estat molt remarcada.

El més curiós del cas és que perquè es diu Duelo es creu obligat a assistir per dret propi a totes les cerimònies funeràries. És indubtable que no n'hi mancarà una de sonada als funerals de la «Lliga» i família tota l'endemà de les eleccions.

CORRESPONDENCIA

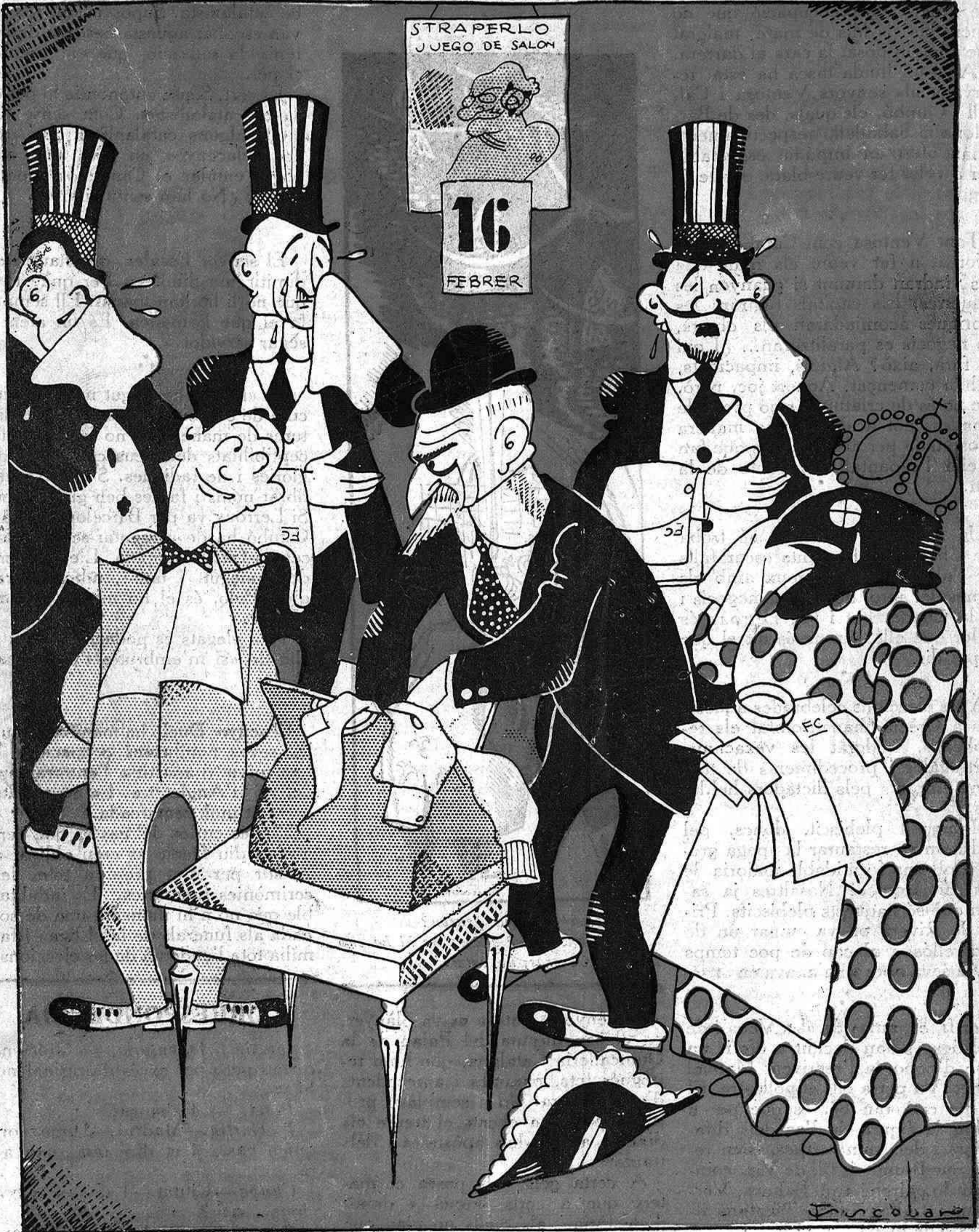
Jan de l'Argenteria. — Molt encertat, però per excés d'original no hi va.

Peret. — Exhaurit.

J. Gartin. — Madrid. — Dime con quien vas... i et diré qui guanyarà.

Chupa. — Ciutat. — I de les «eleccions», què?

Luis de A. de la O. — Ciutat. — Vostè, ¿no és pas Maria de la O?; no s'hi enfadi, que el caire del setmanari és humorístic.

—¿Que fa la maleta, Sr. Cambó?
—No; vaig a pescar.
—Ah, em creia que feia la maleta.